

### [Bjørner.]

i de store lande er det de små lande, der skal begynde, ellers er det det samme.

Nu hørte vi før det ærede medlem hr. Aksel Møller optræde som, jeg ved ikke, om det var Tordenskjold eller kanonslag, men han ville til at frigøre handelen ved at bygge toldmurene to-tre gange så høje, kunne jeg forstå, og sælge de øverste skifter. Det er også en glimrende metode til liberalisering af samhandelen. Selvfølgelig skal man fra dansk side støtte enhver bestræbelse for internationalt samarbejde for at komme bort fra restriktionerne, men man skal ikke glemme, at det er meget beskedent, hvad der kan opnås ad den vej. Trods alle de gode tanker, der har været fremme om afvikling ad international vej — Bretton-Woods-overenskomsten, den engelsk-amerikanske betalingsaftale, Marshallplanen og Havanaoverenskomsten — må man erkende, at de praktiske resultater har været meget ringe. Og hvis man tror at kunne handle sig tilbage til frie vilkår for verdenshandelen, vil man blive skuffet. Tænk på de magre resultater af Anneyforhandlingerne, hvor det lykkedes at borttage 4 pct. af den danske told! Hvis liberaliseringen af Europas samhandel skal ske efter samme metode, har det meget lange udsigter. Når den højtærede handelsminister nu har sådan en tyrkertro på, at man kan benytte handelspolitiske restriktioner til at tilhandle sig handelspolitiske indrømmelser for, er der intet at sige til, at han benytter dem, men jeg tror ikke på en virkelig liberalisering. Den vil ikke komme, før det enkelte land bliver klar over, at uanset hvormeget andre lande plager sig med handelsrestriktioner, gør man sig selv en tjeneste og gavner sit eget land ved at afvikle restriktionerne, uanset om og hvornår andre lande følger efter. Den økonomiske udvikling her i landet har, som retsforbundet tidligere har gjort gældende, og som det også blev understreget i handelsministerens fremsættelsestale, været gunstig for en afvikling af førkrigstidens restriktioner.

Selvom devalueringen på længere sigt vil betyde en forringelse i vort varebytteforhold med udlandet, er der ikke tvivl om, at den øjeblikkelige virkning vil være et formindsket tryk på betalingsbalancen. Denne virkning bør omgående udnyttes gennem en vidtgående frilistepolitik. Det er rigtigt, at den form, som devalueringen fik, hvorved man stift satte de andre landes valutakurser i forhold til deres devaluering overfor sterling, men uden noget hensyn

til vedkommende valutas virkelige værdi i samhandelsforholdet for eget land, vil kunne skabe os visse vanskeligheder, vanskeligheder, der vil bestå i, at vor eksport lader sig vildlede af fiktive kursansættelser. Det ville man have undgået, hvis kronen havde fået lov til at finde sit naturlige leje overfor de forskellige valutaer. Så ville kronen have stået højere overfor sådanne lande med en for os mindre værdifuld valuta, og fristelsen til, at vor eksport ville komme på irveje, havde været bortelimineret.

Når det hævdes, at kronen til gengæld ville være faldet yderligere overfor de for os mere værdifulde valutaer, savner man bevis for dette. Udenrigsministeriets erhvervs-kontor oplyser i dag, at man i Argentina, hvor man har indført et varieret system af valutakurser, nu også har genoptaget noteringerne på det fri valutamarked, og der noteredes den 3. oktober 100 danske kroner til 130,59 pesos, medens samtidig 100 USA-dollars noteredes til 902 pesos, d. v. s. at Buenos Aires på det fri valutamarked noterer 6 kr. 91 øre lig med 1 amerikansk dollar. Det kunne tyde på, at overfor dollar er vor kurs nogenlunde rigtigt sat.

Selvom vor valutapolitik altså på visse punkter kan skabe vanskeligheder for afviklingen, vil den dog i forhold til vore vigtigere handelspartnere i øjeblikket gøre afviklingen lettere, og det skal vi udnytte.

Vi vil fra vor side i et eventuelt kommende udvalg være indstillet på at gå videre med forslag om afvikling af førkrigstidens restriktioner og naturligvis også af de under krigen tilkomne. Om vi i så henseende når så langt, at retsforbundet skulle kunne tage medansvaret for en lovgivning, som vi fra første færd har været imod, er vel mere tvivlsomt.

**Anker Lau:** Vareforsyningsloven blev som bekendt forlænget sidste år mod, at den højtærede handelsminister imødekom det konservative ønske om nedsættelse af en kommission bestående af erhvervsorganisationernes mænd, som skulle have den opgave at fremsætte deres syn på og eventuelt deres forslag om en afvikling af denne lov og af prisloven. Kommissionens sammensætning blev ikke den, som man oprindeligt havde ønsket, men også på dette område blev man enig. Jeg gik dengang stærkt imod nedsættelsen af denne kommission, fordi jeg ikke et øjeblik var i tvivl om, hvorledes det ville gå, og hvorledes erhvervenes stilling til restriktionerne var. Jeg